

Seat No. : _____

TA-101

B.A. Sem.-IV

April-2013

Sanskrit (EC-I 211)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી બાજુ રહેલા અંકો ગુણ દર્શાવે છે.

Instruction :(1) Figure to the right side indicates full marks.

(૨) પ્રશ્નપત્રમાં છાપેલો પ્રશ્નક્રમાંક જ ઉત્તરવહીમાં લખો.

(2) Write the same question number in answer-book as mentioned in the question paper.

૧. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનો અનુવાદ કરો :

૮

1. (A) Translate any **two** of the following verses :

8

(૧) અલસલુલિતમુગ્ધાન્યધ્વસઙ્ગાતખેદા –

દશિથિલપરિરમ્ભૈર્દત્તસંવાહનાનિ ।

પરિમૃદિતમૃણાલીદુર્બલાન્યઙ્ગકાનિ

ત્વમુરસિ મમ કૃત્વા યત્ર નિદ્રામવાપ્તા ॥

(૨) इयं गेहे लक्ष्मीरियममृतवर्तिनयनयो –

રસાવસ્યાઃ સ્પર્શો વપુષિ બહુલશ્ચન્દનરસઃ ।

અયં બાહુઃ કણ્ઠે શિશિરમસૃણો મૌક્તિકસરઃ

કિમસ્યા ન પ્રેયો યદિ પરમસહયસ્તુ વિરહઃ ॥

(૩) वितरति गुरुः प्राज्ञे विद्यां यथैव तथा जडे

ન તુ ખલુ તયોર્જ્ઞાને શક્તિં કરોત્યપહન્તિ વા ।

भवति हि पुनर्भूयान् भेदः फलं प्रति तद्यथा

પ્રભવતિ શુચિર્ભિમ્બગ્રાહે મર્ણિર્ન મૃદાદયઃ ॥

(૪) स्निग्धश्यामाः क्वचिदपरतो भीषणभोगरूक्षाः

સ્થાને સ્થાને મુખરકકુખો ઝાડ્કૃતૈર્નિર્ઝરાણામ્ ।

एते तीर्थाश्रमगिरिसरिद्गर्तकान्तारमिश्राः

સન્દૃશ્યન્તે પરિચિતભુવો દણ્ડકારણ્યભાગાઃ ॥

- (બ) નીચે આપેલા સંદર્ભોમાંથી ગમે તે બે સમજાવો : ૬
- (B) Explain with reference to context any **two** of the following : 6
- (૧) અત એવ રાઘવકુલ ધુરન્ધર આર્યપુત્રઃ ।
- (૨) અતિબીભત્સકર્મા નૃશંસોઽસ્મિ સંવૃત્તઃ ।
- (૩) લોકોત્તરાણાં ચેતાંસિ કો નુ વિજ્ઞાતુમર્હતિ ।
- (૪) કિમતઃ પરં ભયાનકં સ્યાત્ ।
૨. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૨
2. Write short notes on any **two** of the following : 12
- (૧) ચિત્રદર્શન પ્રસંગઃ
- (૨) ભવભૂતિની કૃતિઓ
- (2) Works of Bhavabhuti
- (૩) દુર્મુખપ્રસંગઃ
- (૪) બીજા અંકનો વિષ્કમ્બક
- (4) વિષ્કમ્બક: of second act
૩. ઉત્તરરામચરિતની આધાર સામગ્રી જણાવી, કવિ ભવભૂતિએ કરેલાં પરિવર્તનો જણાવો. ૧૦
3. Give the source of 'ઉત્તરરામચરિતમ્' and describe changes made by Bhavabhuti. 10
- અથવા/OR**
- ‘एको रसः करुण एव’ – ચર્ચો.
- ‘एको रसः करुण एव’ – Discuss.
૪. (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૦
4. (A) Write short notes on any **two** of the following : 10
- (૧) લવ-ચન્દ્રકેતુસંવાદઃ
- (૨) જૃમ્બકાસ્ર નું મહત્ત્વ
- (2) Importance of જૃમ્બકાસ્ર
- (૩) સીતાનું પાત્ર
- (3) The Character of સીતા
- (૪) વિદ્યાધરોએ કરેલું યુદ્ધવર્ણન
- (4) યુદ્ધવર્ણનમ્ described by વિદ્યાધરો
- (બ) ‘છાયા સીતા’ અંકનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૦
- (B) Estimate the ‘छायासीता’ act. 10

૫. (અ) નીચેના પ્રશ્નોનો ટૂંકમાં જવાબ લખો : ૭

5. (A) Write answer in brief of the following : 7

- (૧) ઉત્તરરામચરિતમ્ નો મુખ્ય રસ કયો છે ?
(1) What is the main Rasa in उत्तररामचरितम् ?
- (૨) ‘તે હિ નો દિવસાઃ ગતાઃ’ – કોણ બોલે છે ?
(2) Who says – ‘ते हि नो दिवसाः गताः’ ?
- (૩) જનકના પુરોહિતનું નામ આપો.
(3) Give the name of Janak’s पुरोहितः.
- (૪) ચિત્રવીથિકા કોણે તૈયાર કરાવી હતી ?
(4) Who made चित्रवीथिका ?
- (૫) ભવભૂતિના માતા-પિતાનું નામ આપો.
(5) Give the name of Bhavabhuti’s Mother-father.
- (૬) માલતી માધવનો સાહિત્ય પ્રકાર જણાવો.
(6) Name the literary type of मालतीमाधव.
- (૭) પતાકાસ્થાનક ઉત્તરરામચરિતના કયા અંકમાં આવે છે ?
(7) Where is the पताकास्थानक in उत्तररामचरितम् ?

(બ) જોડકાં જોડો : ૭

(B) Match the columns : 7

અ	બ
(૧) શાન્તા	– ભવભૂતિઃ
(૨) વિશ્વામિત્રઃ	– કુમારવિક્રમઃ
(૩) પચ્ચમોડકઃ	– કૌશિક
(૪) તમસા	– વાલ્મીકિઃ
(૫) પ્રાચેતસ્	– સૌધાતકિ
(૬) ભાણ્ડાયન	– મૂરલા
(૭) શ્રીકણ્ઠઃ	– રોમપાદઃ

